

بروشور ترویجی:

مدیریت تغذیه و مصرف کود در مزارع سیب زمینی جنوب استان کرمان

شناسنامه اثر

-عنوان: مدیریت تغذیه و مصرف کود در مزارع سیب زمینی

جنوب استان کرمان

-نویسنده: جواد سرحدی، مهری شریف

-چاپ و تکثیر: واحد انتقال یافته‌های تحقیقاتی

-تاریخ انتشار: ۹۶/۵/۲۱

- شماره ثبت: ۱۶۱۱-۲۸۰-۱۱

- تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

-آدرس: جیرفت - علی آباد عمران - ص. پ ۱۱۵-۷۸۶۱۵

-پست الکترونیکی: res_jiroft@areeo.ac.ir

- وبگاه: <http://jiroft.areeo.ac.ir>

معاونت پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌ها

واحد انتقال یافته‌ها

مقدمه:

سیب زمینی بعد از گندم و برنج یکی از محصولات استراتژیک و با ارزش غذایی بالاست که از غذاهای مهم و اصلی مردم جهان و از جمله مردم ایران محسوب می‌شود.

منطقه جیرفت و کهنوج یکی از قطب‌های مهم تولید سیب زمینی در فصل زمستان بوده (کشت پاییزه) و خلاء بازار کشور را در این فصل رفع می‌نماید. کشت و تولید سیب زمینی در جنوب استان کرمان در دو نوبت، کشت پاییزه (طرح استمرار) و کشت دوم (کشت زمستانه) صورت می‌گیرد.

با توجه به سطح زیر کشت، میزان و اهمیت تولید این محصول در منطقه جنوب استان کرمان و عدم وجود دستورالعمل مصرف کود مطابق با شرایط آب و خاک منطقه فوق، ارائه راهکارهایی در زمینه کود، خاک و آبیاری می‌تواند بر بهبود عملکرد کمی و کیفی این محصول موثر باشد که در قالب بروشور حاضر در اختیار بهره برداران و مروجان محترم قرار داده می‌شود.

خاک مناسب:

گرچه کشت و تولید سیب زمینی در هر خاکی مقدور است اما خاک‌های لوم شنی و تقریباً لوم، بدون محدودیت شوری که غنی از ماده آلی بوده و دارای شرایط زهکشی خوب هستند، مناسب‌ترین نوع خاک می‌باشند. در منطقه جیرفت در کشت پاییزه با توجه به شرایط اقلیمی در فصل پاییز و زمستان و حساسیت سیب زمینی به تهویه و سرما، مناسب‌ترین خاک خاک‌های لوم شنی و شن لومی می‌باشند و در کشت دوم که غده زنی، بزرگ شدن و رسیدگی آن با افزایش

دما و بخصوص افزایش دمای خاک همراه می‌شود، خاک‌های لوم شنی و گاه لوم توصیه می‌گردد و خاک‌های سبک تر به دلیل افزایش دما در آنها و در نتیجه کاهش عملکرد و خاصیت ماندگاری محصول، توصیه نمی‌شوند.



آب آبیاری:

با توجه به خصوصیات خاک‌های منطقه، آب آبیاری باید دارای شوری کمتر از ۲۰۰۰ میکروموس بر سانتی متر و فاقد محدودیت غلظت عنصر کلر باشد و بهترین سیستم آبیاری، سیستم آبیاری تحت فشار از نوع تیپ است.

مصرف کود:

خاک‌های منطقه جیرفت و کهنوج عموماً از نظر عناصر غذایی و ماده آلی فقیر می‌باشند لذا با توجه نیاز بالای گیاه سیب زمینی به عناصر غذایی و ماده آلی، توجه به

مصرف بهینه عناصر غذایی و ماده آلی در راستای تولیدی مناسب حائز اهمیت ویژه است.

توزیع مصرف عناصر غذایی که بر اساس نتایج آزمون خاک توصیه می شود، بصورت کودهای مختلف مطابق با مراحل چهارگانه خاص سیب زمینی از مرحله کاشت تا برداشت می باشد که به شرح زیر ذکر می گردد:

۱- مرحله کاشت:

در این مرحله ۱۰۰ درصد کود فسفره، ۵۰ درصد کل کود پتاسه و ۱۵ درصد کل کود نیتروژنه مورد نیاز گیاه قبل از کاشت مصرف و با شخم یا دیسک زیر خاک می گردد.

۲- مرحله رشد رویشی:

در این مرحله که حدوداً ۲۰ روز بعد از کاشت شروع می شود، ۲۵ درصد کل نیتروژن مورد نیاز، ۲۵ کیلوگرم سولفات روی، ۲۵ کیلوگرم سولفات منگنز، ۲ کیلوگرم سکوسترین آهن، ۵۰ کیلوگرم سولفات منیزیم و ۱۰ تا ۲۰ تن کود مرغی در هکتار مصرف می گردد. همچنین در این زمان محلول پاشی کودهای کامل نیز مناسب می باشد.

۳- مرحله آغاز غده زنی:

این مرحله ۲۰ تا ۲۵ روز پس از آغاز مرحله رشد رویشی شروع می شود و حدود ۲۰ روز طول می کشد.

در این مرحله ۲۵ درصد کل نیتروژن و ۵۰ درصد کل پتاسیم مورد نیاز گیاه مصرف می گردد. در این مرحله نیز محلول پاشی کودهای کامل مناسب است.

۴- مرحله بزرگ شدن غده:

این مرحله بعد از غده زنی شروع شده و ۲۰ تا ۲۵ روز طول می کشد. در این زمان ۳۵ درصد کل نیتروژن مورد نیاز، ۲۵ کیلوگرم سولفات منگنز، ۲۵ کیلوگرم سولفات منیزیم و ۵۰ کیلوگرم نترات کلسیم مصرف می شود. همچنین در این مرحله ۲ تا ۳ بار محلول-پاشی کودهای فسفر بالا توصیه می گردد.



نکته بسیار مهم در تولید محصول سیب زمینی در کشت اول، جلوگیری از تنش کم آبی در مرحله کاشت می باشد که بدلیل گرمی هوا و خاک، در صورت کم آبی بخش قابل توجهی از بذرها در زمین پخته شده و سبز نمی شوند و در نتیجه مزرعه حالت کچلی و تنک

پیدا می نماید. در کشت دوم گیاه از مرحله رشد رویشی به بعد با افزایش دمای هوا و خاک مواجه می شود که لازم است مدیریت آبیاری بهینه باشد و از تنش کم آبی بخصوص در مراحل غده زنی و بزرگ شدن آن جلوگیری شود.

منابع:

Kunel, R., M. Campbell and R. Thornton. 1972. Potato fertilizer and moisture management. 11 th Annu. Wash. State potato conf. Trade Fair. Pp. 87-98. Google Scholar.

Sun, K. C and J. S. Grewal. 1990. Integrated use of farmyard manure and potassium in potato production in acidic hill soils of Shimla. J of potassium research. 6(3): 83-95.

White, R. P., D. C. Munro and J. B. Sanderson. 1974. Nitrogen, potassium and plant spacing effects on yield, tuber size, specific gravity and tissue N, P, K of netted gem potatoes. Can J plant S ci. 54:535-539. Google Scholar.

Zandian, F and N. Eftekhariasab. 2012. Effect of vermicompost and chicken manure on potato yield and yield components in Kermanshah. First national conference of sustainability strategies, 8p.